

ZÁKON

ze dne 2014

o majetkovém přiznání a o změně zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o majetkovém přiznání)

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ MAJETKOVÉ PŘIZNÁNÍ

§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon upravuje podmínky a postup při podávání přihlášení a přiznání majetku a jejich využívání pro účely daně z příjmů fyzických a právnických osob, včetně sankcí za porušení povinností podle tohoto zákona.

§ 2

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) povinnou osobou

1. fyzická osoba, která má na území České republiky bydliště nebo se zde obvykle zdržuje alespoň 183 dnů, a to i započatých, v kalendářním roce souvisle nebo v několika obdobích, s výjimkou osob, jež se na území České republiky zdržují pouze za účelem studia, léčení nebo poskytování odborné pomoci a osob, u nichž příslušná smlouva o zamezení dvojího zdanění stanoví, že nejsou daňovými rezidenty v České republice, a která ke stanovenému datu, ve kterém se přihlášení a přiznání podává, vlastní majetek, jehož hodnota je vyšší než 10.000.000 Kč; do tohoto majetku se nezahrnuje majetek, který nepodléhá přihlášení a přiznání,
  2. právnická osoba zabývající se podnikatelskou činností na území České republiky se sídlem na území České republiky nebo se sídlem mimo území České republiky, která ke stanovenému datu, ve kterém se přihlášení a přiznání podává, vlastní majetek, jehož hodnota je vyšší než 30.000.000 Kč; do tohoto majetku se nezahrnuje majetek, který nepodléhá přihlášení a přiznání,
- b) přihlašovací povinností povinnost podat přihlášení majetku a přiznání majetku a uvést v něm veškerý majetek povinné osoby, s výjimkou majetku, který přihlašovací povinností nepodléhá,**
- c) hodnotou majetku hodnota stanovená na základě pořizovací ceny majetku nebo zjištěná podle zákona o oceňování majetku,**
- d) majetkem nemovitostí, jejichž vlastnictví je na území České republiky evidováno podle katastrálního zákona, podíl na obchodní společnosti¹⁾, účast v družstvu²⁾, cenné papíry³⁾, věci movité, veškeré vklady a peněžní prostředky v hotovosti, pokud tento majetek není**

¹) Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích)

²) § 552 až § 726 zákona č. 90/2012 Sb.

³) § 514 až § 544 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník; zákon č. 90/2012 Sb.

- od přihlašovací povinnosti osvobozen; je-li majetek umístěn mimo území České republiky, považuje se za majetek pro účely tohoto zákona nezávisle na tom, zda je nebo není jeho vlastnictví mimo území České republiky evidováno, majetek darovaný povinnou osobou v období od předchozího přiznání jiné fyzické nebo právnické osobě a majetek získaný převodem od osob ekonomicky nebo personálně spojených ve smyslu zákona o daních z příjmů,
- e) majetkovým přírůstkem kladný rozdíl mezi hodnotou majetku uvedenou v přihlášení a hodnotou majetku uvedenou v přiznání za předcházející období a za období mezi jednotlivými přiznáními,
  - f) sbírkou soubor předmětů shromažďovaných z určitého zájmu nebo oboru, nikoli za účelem prodeje,
  - g) zdaněnými prostředky
    1. příjmy zdaněné daní z příjmu, včetně příjmů zdaněných obdobnou daní z příjmů v zahraničí,
    2. příjmy, které nejsou předmětem daně z příjmu a příjmy, které jsou od daně z příjmu osvobozeny na základě zákona o daních z příjmů,
    3. závazky, pokud povinná osoba prokáže, že souvisejí s nabytím majetku podléhajícího přihlašovací povinnosti,
  - h) bezúplatným nabytím majetku nabytí, které je předmětem daně dědické nebo daně darovací, a to i v případě, že nabytí majetku bylo od uvedených daní osvobozeno nebo se uvedené daně nevybírají.

§ 3

Přihlášení majetku

(1) Dnem rozhodným pro přihlášení majetku, ke kterému se určí počáteční stav majetku je 1. leden 2015.

(2) Povinná osoba podává přihlášení majetku bez výzvy správci daně příslušnému podle daňového řádu, pokud hodnota jejího majetku vyjádřená cenou určenou podle tohoto zákona (§ 6), s výjimkou majetku od přihlašovací povinnosti osvobozeného, přesáhne k rozhodnému dni hodnotu 10.000.000 Kč, v případě právnické osoby 30.000.000 Kč. Učiní tak nejpozději do 30. dubna 2015.

(3) Dosáhne-li hodnota majetku povinné osoby hodnoty uvedené v odstavci 2 později než v rozhodný den stanovený v odstavci 1, je za rozhodný den považován vždy 1. leden následujícího roku. Ustanovení odstavců 2, 4 až 9 se v tomto případě použijí obdobně.

(4) Je-li přihlašovaný majetek součástí společného jmění manželů, podává přihlášení majetku manžel, který je v příslušném registru veden jako vlastník. Jsou-li v příslušném registru vedeni jako vlastníci oba manželé, mají společnou a nerozdílnou povinnost podat přihlášení majetku.

(5) Je-li povinnou osobou právnická osoba, podává přihlášení majetku její vlastník vedený v příslušném registru. V případě manželů platí odstavec 4 obdobně. Není-li vlastník znám, učiní tak statutární orgán. U akciové společnosti pak většinový akcionář. Je-li majetek právnické osoby ve vlastnictví více osob, podává přihlášení majetku každá z nich stran celého majetku. Přitom vyznačí výši podílu, který jí na majetku nebo majetkovém přírůstku přísluší a jména a bydliště spoluvlastníků.

(6) Má-li správce daně důvodnou pochybnost, že některá povinná osoba zanedbala povinnost podat přihlášení majetku, tuto osobu k podání přihlášení majetku vyzve. Povinná

osoba, kterou správce daně vyzval k podání přihlášení majetku, tak učiní nejpozději do 30 dnů od doručení výzvy. Proti výzvě se nelze odvolat.

(7) Povinná osoba, která byla správcem daně vyzvána k podání přihlášení majetku, uvede v přihlášení majetku nejen majetek k rozhodnému dni podle odstavce 1, ale i další majetek, který od rozhodného dne do podání přihlášení nabyla (majetkový přírůstek).

(8) Prokáže-li povinná osoba, že majetek podléhající přihlášení, nenabyla do vlastnictví, nemá povinnost podat přihlášení majetku. Tuto skutečnost správce daně povinné osobě písemně oznámí.

(9) V přihlášení majetku, které se podává na tiskopise vydaném Ministerstvem financí, se uvedou

- a) údaje identifikující povinnou osobu,
- b) výčet nabytého majetku podléhajícího přihlášení, včetně údajů tento majetek identifikujících,
- c) cena majetku podle písmene b) stanovená podle tohoto zákona (§ 6).

K přihlášení majetku povinná osoba přiloží všechny doklady, případně jejich ověřené kopie, prokazující nabytí vlastnictví majetku podléhajícího přihlášení ze zdaněných prostředků a označí nebo předloží další důkazní prostředky prokazující nabytí vlastnictví k tomuto majetku. Jako důkazní prostředky nemusí povinná osoba předložit daňová přiznání podaná u správce daně. Přiložené doklady, nejde-li o ověřené kopie, správce daně po jejich prověření povinné osobě vrátí.

§ 4

Osvobození

Od přihlašovací povinnosti jsou osvobozeny

- a) movité věci osobní potřeby, s výjimkou motorových vozidel, letadel a lodí registrovaných u příslušných orgánů státní správy podle příslušných právních předpisů, dále oděvní součásti, obvyklé vybavení domácnosti, snubní prsten a jiné předměty podobné povahy,
- b) movité věci sloužící výhradně pro potřeby zdravotně postižené osoby, které tato osoba potřebuje vzhledem ke své nemoci nebo tělesné vadě, včetně zdravotních pomůcek,
- c) peněžité prostředky v hotovosti, včetně peněžních prostředků v cizí měně v přepočtu dle oficiálního kurzu k rozhodnému dni, jestliže úhrn peněžních prostředků nepřesáhne k rozhodnému dni částku 200.000 Kč,
- d) pohledávky, jejichž úhrnná hodnota nepřesahuje částku 100.000 Kč,
- e) výtvarná díla, která povinná osoba sama vytvořila,
- f) majetek získaný zděděním.

§ 5

Podání přiznání

(1) Po přihlášení majetku podle § 3 podává povinná osoba pravidelně přiznání. Poprvé se přiznání podává za rok bezprostředně následující po dni rozhodném pro přihlášení majetku, a pak vždy po dvou letech.

(2) Přiznání se podává vždy do 31. května podle stavu k 1. lednu roku, v němž se přiznání podává. Přiznání se podává správci daně příslušnému podle daňového řádu, který na základě podaného přiznání zjistí přírůstky majetku povinné osoby přihlášeného dle § 3 a 4.

(3) V přiznání, které se podává na tiskopise vydaném Ministerstvem financí, se vedle údajů identifikujících povinnou osobu, uvede výčet majetkového přírůstku k majetku k rozhodnému dni.

(4) K přiznání povinná osoba přiloží všechny doklady, popřípadě jejich ověřené kopie, prokazující, že k nabytí majetkového přírůstku došlo ze zdaněných prostředků, případně zděděním. Jako důkazní prostředky nemusí povinná osoba předložit daňová přiznání podaná u správce daně. Originály přiložených dokladů správce daně po jejich prověření povinné osobě vrátí.

(5) Povinnost podat přiznání se vztahuje i na majetek, který sice ke dni rozhodnému pro podání přiznání již povinná osoba nevlastnila, ale nabyla jej v období od posledního podaného přiznání.

(6) Pro podání přiznání se ustanovení § 3 odstavce 4 až 8 použijí obdobně.

§ 6

Oceňování majetku

(1) Majetek zahrnutý do obchodního majetku pro výkon podnikatelské nebo jiné samostatné výdělečné činnosti se ocení vstupní cenou podle zákona o oceňování majetku.⁴⁾ Cenné papíry zahrnuté do obchodního majetku se ocení cenou použitou při jejich vložení do obchodního majetku.

(2) Majetek nezahrnutý do obchodního majetku pro výkon podnikatelské nebo jiné samostatné výdělečné činnosti se ocení, jde-li o

- a) nemovitost nabytou koupí, cenou zjištěnou podle zvláštního právního předpisu,⁵⁾
- b) nemovitost nabytou zděděním nebo darováním, cenou použitou pro účely daně dědické, či dědického řízení nebo daně darovací,
- c) nemovitost nabytou vydáním podle zvláštního právního předpisu⁶⁾, cenou zjištěnou podle cenového předpisu platného v době vydání nemovitosti,
- d) nemovitost pořízenou svépomocí, cenou zjištěnou podle zákona o oceňování majetku.

(3) Věci movité, včetně výtvarných děl, sbírek a sbírkových předmětů, které jsou pojištěny, se ocení cenou uvedenou ve smlouvě o pojištění těchto věcí uzavřenou s pojišťovnou. Věci movité, které nejsou pojištěny se ocení podle zákona o oceňování majetku.

(4) Ocenitelná práva, podíly na obchodní společnosti nebo účast v družstvu se oceňují podle zákona o oceňování majetku.

(5) Pohledávka se oceňuje nominální hodnotou.

(6) Peněžní prostředky v hotovosti uvede povinná osoba do přiznání ve skutečné výši k rozhodnému dni.

(7) Vklady u bank, poboček zahraničních bank⁷⁾, vklady u zahraniční banky, spořitelního a úvěrového družstva⁸⁾, se ocení skutečnou výší k rozhodnému dni.

⁴⁾ § 24 a násl. zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví; zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů; zákon č. 89/2012 Sb.; zákon č. 90/2012 Sb.

⁵⁾ § 10 a násl. zákonného opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí

⁶⁾ Např. zákon č. 403/1990 Sb., o zmírnění následků některých majetkových křivd, ve znění pozdějších předpisů; zákon č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění pozdějších předpisů; zákon č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, ve znění pozdějších předpisů; zákon č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁾ Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů

⁸⁾ Zákon č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech a některých opatřeních s tím souvisejících a o doplnění zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

(8) Prostředky evidované penzijním fondem ve prospěch účastníka penzijního připojištění a prostředky evidované stavebními spořitelny ve prospěch účastníků stavebního spoření uvede povinná osoba do přiznání ve skutečné výši k rozhodnému dni.

(9) Pro účely oceňování majetku v zahraničí nebo v zahraniční měně se postupuje podle zákona o oceňování majetku, pokud povinná osoba sama nepředloží doklady o ceně tohoto majetku.

§ 7

Majetkový přírůstek

(1) Správce daně zjistí, zda podle podaného přiznání došlo ve srovnání k podanému přihlášení majetku nebo ve srovnání s předchozím přiznáním k majetkovému přírůstku.

(2) Z majetkového přírůstku, u něhož nebylo prokázáno, že byl získán ze zdaněných prostředků, správce daně vyměří daň z příjmů za zdaňovací období, ve kterém k tomuto přírůstku došlo. Nejistí-li správce daně, ve kterém zdaňovacím období k majetkovému přírůstku došlo, vyměří daň z příjmů za to zdaňovací období, ve kterém byl neprokázaný majetkový přírůstek zjištěn.

(3) Ke změnám hodnoty majetku vzniklým pouze v důsledku cenového vývoje, změny právních předpisů upravujících oceňování majetku a změny hodnoty podílu na obchodní společnosti nebo účasti v družstvu, s výjimkou změny v důsledku vkladu, se při zjišťování majetkového přírůstku nepřihlíží.

§ 8

Následky při porušení povinnosti při přihlášení a přiznání majetku

- (1) Povinná osoba se dopustí přestupku, jestliže
- a) poruší přihlašovací povinnost a povinnost podat přiznání,
  - b) v přihlášení nebo přiznání uvede nepravdivé nebo neúplné údaje.

(2) Odpovědnost za přestupek se posoudí a řízení o přestupku se provede podle zákona o přestupcích.

(3) Za přestupek lze uložit pokutu do výše 1.000.000 Kč. Při určení výše pokuty se přihlédne k závažnosti, způsobu, době trvání a následkům protiprávního jednání.

§ 9

Společná ustanovení

(1) Pro účely prokazování nabytí vlastnictví majetku ze zdaněných prostředků se za zdaněné prostředky považuje i hodnota závazků vzniklých v souvislosti se získáním prostředků použitých pro pořízení majetku.

(2) Právo dodatečně stanovit daň z příjmů na základě přihlášení a přiznání majetku zaniká po dvaceti letech počínaje rokem následujícím po roce, ve kterém povinnost podat přihlášení nebo přiznání majetku vznikla.

(3) Správce daně má právo prověřit správnost a úplnost údajů uvedených v přihlášení nebo přiznání majetku.

(4) Zjistí-li správce daně, že majetek byl získán z nelegálních příjmů, je povinen tuto skutečnost bezodkladně písemně oznámit příslušné složce Policie České republiky a příslušnému státnímu zastupitelství.

(5) Nestanoví-li tento zákon jinak, postupuje se podle daňového řádu. Povinná osoba má postavení daňového subjektu.

ČÁST DRUHÁ

§ 10

Změna zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Zákon České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. 35/1993 Sb., zákona č. 96/1993 Sb., zákona č. 157/1993 Sb., zákona č. 196/1993 Sb., zákona č. 323/1993 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 85/1994 Sb., zákona č. 114/1994 Sb., zákona č. 259/1994 Sb., zákona č. 32/1995 Sb., zákona č. 87/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 149/1995 Sb., zákona č. 248/1995 Sb., zákona č. 316/1996 Sb., zákona č. 18/1997 Sb., zákona č. 151/1997 Sb., zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 210/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 111/1998 Sb., zákona č. 149/1998 Sb., zákona č. 168/1998 Sb., zákona č. 333/1998 Sb., zákona č. 63/1999 Sb., zákona č. 129/1999 Sb., zákona č. 144/1999 Sb., zákona č. 170/1999 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 3/2000 Sb., zákona č. 17/2000 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 72/2000 Sb., zákona č. 100/2000 Sb., zákona č. 103/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 241/2000 Sb., zákona č. 340/2000 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákon č. 117/2001 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 239/2001 Sb., zákona č. 453/2001 Sb., zákona č. 483/2001 Sb., zákona č. 50/2002 Sb., zákona č. 128/2002 Sb., zákona č. 198/2002 Sb., zákona č. 210/2002 Sb., zákona č. 260/2002 Sb., zákona č. 308/2002 Sb., zákona č. 575/2002 Sb., zákona č. 162/2003 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 438/2003 Sb., zákona č. 19/2004 Sb., zákona č. 47/2004 Sb., zákona č. 49/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 280/2004 Sb., zákona č. 359/2004 Sb., zákona č. 360/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 562/2004 Sb., zákona č. 628/2004 Sb., zákona č. 669/2004 Sb., zákona č. 676/2004 Sb., zákona č. 179/2005 Sb., zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 342/2005 Sb., zákona č. 357/2005 Sb., zákon č. 441/2005 Sb., zákona č. 530/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 552/2005 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 179/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 203/2006 Sb., zákona č. 223/2006 Sb., zákona č. 245/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 267/2006., zákona č. 29/2007 Sb., zákona č. 67/2007 Sb., zákona č. 159/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 362/2007 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 482/2008 Sb., zákona č. 2/2009 Sb., zákona č. 87/2009 Sb., zákona č. 216/2009 Sb., zákona č. 221/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 289/2009 Sb., zákona č. 303/2009 Sb., zákona č. 304/2009 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 199/2010 Sb., zákona č. 346/2010 Sb., zákona č. 348/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 119/2011 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 329/2011 Sb., zákona č. 353/2011 Sb., zákona č. 355/2011 Sb., zákona č. 370/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 466/2011 Sb., zákona č. 470/2011 Sb., zákona č. 192/2012 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 403/2012 Sb., zákona č. 428/2012 Sb., zákona č. 500/2012 Sb., zákona č. 503/2012 Sb., zákona č. 44/2013 Sb., zákona č. 80/2013 Sb., zákona č. 105/2013

Sb., zákona č. 160/2013 Sb., zákona č. 215/2013 Sb., zákona č. 241/2013 Sb., a zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., se mění takto:

1. V § 3 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno f), které včetně poznámky pod čarou č. 1b) zní:

„f) příjmy z majetkového přírůstku podle zvláštního právního předpisu^{1b)}, u něhož nebylo prokázáno nabytí ze zdaněných prostředků.

^{1b)} Zákon č. ..../2014 Sb., o přiznání k majetku a o změně zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o přiznání k majetku)“

2. Za § 5 se vkládá nový § 5a, který včetně nadpisu zní:

„§ 5a

Základ a vyměření daně z příjmů z neprokázaného majetkového přírůstku

(1) Příjem z majetkového přírůstku podle zvláštního právního předpisu^{1b)} u něhož poplatník neprokázal, že byl pořízen ze zdaněných prostředků, je samostatným základem daně. Při stanovení základu daně nelze uplatnit výdaje spojené s jeho dosažením.

(2) Daň se vyměří jednotnou sazbou podle § 16 odst. 4 a nezahrnuje se do poslední známé daňové povinnosti.

(3) O stanoveném samostatném základu daně a vyměření dani vyrozumí správce daně poplatníka rozhodnutím a takto vyměřenou daň současně předepíše. Daň je splatná do třiceti dnů ode dne doručení rozhodnutí.

(4) Daň podle odstavce 2 nelze vyměřit ani doměřit po uplynutí dvaceti let počínaje rokem následujícím po roce, ve kterém povinnost podat přiznání vznikla.“

3. V § 16 se za odstavec 3 vkládá nový odstavec 4, který zní:

„(4) Ze samostatného základu daně podle § 5a se stanoví daň ve výši 100%.“

4. V § 21 se za odstavec 6 vkládá nový odstavec 7, který zní:

„(7) Ustanovení § 5a a § 16 odst. 4 platí obdobně.“

ČÁST TŘETÍ

§ 11

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2015.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Obecná část

Zhodnocení platného právního stavu a cíl návrhu

Právní úprava přiznání majetku není v našem právním řádu v současné době zakotvena. V minulosti tomu však bylo jinak. V roce 1992 byla tato problematika upravena, s účinností od 1. ledna 1993, ustanovením § 42 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků. Podle tohoto ustanovení měly povinnost podat přiznání k majetku fyzické i právnické osoby, jejichž majetek v souhrnné hodnotě činil více než 1 mil. Kč. Přiznání mělo být podáno správci daně místně příslušnému ke správě daně z příjmu. První přiznání k majetku mělo být podáno k 31. květnu 1995 s uvedením majetku podle stavu k 1. lednu tohoto kalendářního roku, dále v roce 1997 a poté ve tříletých intervalech. Přiznání mělo být podáno na tiskopise vydaném Ministerstvem financí ČR a povinnost k jeho podání měl každý, komu by tato povinnost vznikla ze zákona nebo koho by k tomu finanční úřad vyzval. Tato úprava byla zrušena, aniž by bylo realizována, zákonem č. 255/1994 Sb., kterým se měnil a doplňoval zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků.

Od roku 1999 proběhlo několik snah začlenit právní úpravu přiznání majetku do právního řádu, a to jak ze strany vlády předložením vládních návrhů, tak ze strany Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR formou poslaneckých návrhů. Bohužel ani jeden z doposud předložených návrhů nebyl schválen. Pro srovnání lze poukázat na slovenský zákon, kterým je zákon č. 101/2010 Z.z., o prokazování původu majetku, který vstoupil v účinnost k 1. lednu 2011.

Navrhovaná právní úprava by tak měla zaplnit vzniklou mezeru v právním řádu v oblasti správy daní a omezit daňové úniky, popřípadě jim zcela zamezit. Zakládá zákonnou možnost dodatečného vyměření daně z příjmů fyzických a právnických osob jako povinných osob, a to na základě majetkových přírůstků zjištěných v době přihlášení majetku a následného přiznání majetku, u nichž povinná osoba neprokázala přiznání majetku ze zdaněných příjmů, případně zdanění částek představujících rozdíl mezi celkovou přiznanou hodnotou majetku a mezi hodnotou majetku, u kterého nebyl způsob nabytí prokázán.

Navrhovaná právní úprava se dotýká povinné osoby, za kterou je považována jak fyzická osoba, tak osoba právnická, jejichž majetek přesahuje hodnoty v navrhovaném zákoně stanovené. Pokud jde o majetek, ten je vymezen negativně, tzn. že se týká veškerého majetku, kromě majetku od povinnosti přiznání a přihlášení osvobozeného. Na základě těchto informací by měl správce daně z příjmu impuls ke kontrolní činnosti, jejímž cílem by mělo být prověření správnosti a úplnosti údajů uvedených v přihlášení nebo přiznání majetku. Dojde-li správce daně k závěru, že majetek nebo přírůstek majetku byl získán z nelegálních příjmů, předpokládá se zdanění takového majetku ve výši 100 %, přičemž má správce daně uloženou povinnost zjištěné skutečnosti oznámit příslušné složce Policie ČR a příslušnému státnímu zastupitelství. Navrhovaná právní úprava dále předpokládá, že povinná osoba nejprve podá ke stanovenému datu přihlášení majetku, na základě něhož bude určen počáteční stav majetku. Poté bude ve stanoveném termínu podáno přiznání, na základě něhož bude zjišťován případný majetkový přírůstek. Navrhovaná právní úprava též upravuje způsob oceňování majetku, či případného majetkového přírůstku. Předpokládá, že nemovitosti se budou oceňovat pořizovací cenou, a v případech, kdy tato není známa, podle zákona o oceňování majetku (zákon č. 151/1995 Sb.). Nemovitosti zahrnuté v obchodním rejstříku se ocení vstupní cenou nebo cenou pořizovací, stejně tak majetek v zahraničí, přepočtenou stanoveným způsobem na Kč. Navrhovaná sazba daně ve výši 100 % má především

preventivní účinek, tzn. měla by být účinnou hrozbou proti legalizaci nezákonně získaných finančních prostředků, tak v případech, kdy povinná osoba nabyla majetek z nezdaněných prostředků nebo bezdůvodně nepodala přihlášení majetku nebo přiznání majetku.

Navrhovaná právní úprava by měla dále přispět k získání podkladů pro vymáhání daňových nedoplatků v případech daňových dlužníků. Především by se však měla stát preventivním nástrojem k omezení daňových úniků a tím i nástrojem pro docílení vyšších příjmů státního rozpočtu.

Dopady návrhu na státní rozpočet, rozpočty krajů a obcí

Náklady na zavedení přiznání majetku nelze jednoznačně vyčíslit s ohledem na nemožnost objektivního odhadu počtu osob povinných majetek přihlásit a přiznat. Výdaje je třeba předpokládat, pokud jde o zajištění příslušných tiskopisů pro podání přihlášení a přiznání majetku. Jejich výši nelze přesně vyčíslit vzhledem k tomu, že je zde možnost pořízení tiskopisů v elektronické podobě, což potřebnost tiskopisů v tištěné podobě výrazně snižuje. Nicméně lze předpokládat, že tyto náklady nepřekročí 1 mil. Kč, a to plně s dopadem na státní rozpočet. Pokud jde o zpracování údajů získaných ze zavedení přiznání majetku, ani zde nelze očekávat výrazný nárůst nákladů, přestože zde bude pravděpodobně nutnost přizpůsobit informační systém finančních úřadů tak, aby do něj mohly být vkládány příslušné údaje a tyto využity při správě daní. Dopad na státní rozpočet lze předpokládat v rozsahu cca 5 mil Kč, přičemž tento výdaj by byl jednorázový a v budoucnu podstatně nižší, přičemž daňová správa nemusí tuto částku nově žádat ze státního rozpočtu, protože tyto předpokládané výdaje mohou být plně pokryty ze stávajících limitů finančních prostředků na rozvoj informačního systému.

Přijetí navrhované právní úpravy si nevyžádá nárůst počtu zaměstnanců finančních úřadů a finančních ředitelství a tedy ani případný nárůst na mzdové prostředky.

Co se týká přínosů navrhované právní úpravy, lze očekávat, vedle preventivních účinků, i účinky mající pozitivní finanční efekt, který by měl být vyšší, než vynaložené prostředky ze státního rozpočtu na realizaci navrhované právní úpravy.

Předkládaný návrh nemá dopady na rozpočty krajů a obcí.

Soulad s ústavním pořádkem a mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy ČR

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem, ani se nedotýká zaručeného vlastnického práva dle čl. 11 Listiny základních práv a svobod.

Navrhovaná právní úprava není v rozporu ani s vyhlášenými mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána. Respektuje ochranu vlastnictví zaručenou Úmluvou o ochraně lidských práv a svobod vyhlášenou pod č. 209/1992 Sb.

Soulad s právem Evropských společenství

Navrhovaná právní úprava není v rozporu s právními akty Evropských společenství. Právo Evropské unie neupravuje otázky, které jsou předmětem předloženého návrhu.

Další specifikace

Předkládaný návrh nemá dopad na podnikatelské prostředí České republiky, sociální dopady a dopady na životní prostředí. Nemá též žádné dopady ve vztahu k rovnosti mužů a žen.

Zvláštní část

K části první

K § 1

Je vymezen předmět úpravy, který spočívá v úpravě podmínek a postupu při podávání přihlášení majetku a následnému přiznání majetku a využití získaných údajů pro daňové účely v návaznosti na daňový řád.

K § 2

V tomto ustanovení jsou definovány pojmy používané v návrhu zákona. Za povinnou osobu se považuje fyzická osoba mající bydliště na území ČR nebo se zde zdržuje alespoň 183 dnů (do této lhůty se započítává každý započatý den) v kalendářním roce, a která ke stanovenému datu, k němuž se podává přihlášení majetku vlastní majetek, jehož hodnota je vyšší než 10 mil. Kč. Zároveň se vymezuje, která fyzická osoba není osobou povinnou. Za povinnou osobu je považována též osoba právnická, která se na území ČR zabývá podnikatelskou činností, má sídlo jak na území ČR nebo mimo něj, a která ke stanovenému datu, k němuž má být podáno přihlášení majetku vlastní majetek, jehož hodnota je vyšší než 30 mil. Kč.

Dále jsou vymezovány pojmy přihlašovací povinnost, hodnota majetku, majetek, majetkový přírůstek, sbírka, zdaněné prostředky a bezúplatné nabytí majetku.

K § 3

Stanoví rozhodný den pro přihlášení majetku povinnou osobou. Přihlášení majetku má za cíl určení počátečního stavu majetku. Povinná osoba má povinnost podat přihlášení majetku bez výzvy správce daně, má tedy tuto povinnost danou ze zákona. Je stanoveno současně do kdy tak musí učinit. Je stanovena i limitující částka, kdy se fyzická, popř. právnická, osoba stává osobou povinnou. Jako výchozí rozhodný den je stanoven 1. leden 2015. K tomuto dni by měly přihlásit svůj majetek všechny povinné osoby, jejichž majetek dosáhl limitující hodnoty. Ustanovení počítá i se situací, kdy povinná osoba svoji povinnost nenaplní. V takovém případě je dána možnost správci daně, aby povinnou osobu vyzval k podání přiznání majetku.. Pak musí povinná osoba přiznat majetek nejen k rozhodnému dni, tj. 1. lednu 2015, a to i zpětně, ale i další majetek, který povinná osoba od rozhodného dne nabyla. Povinnost podat přihlášení majetku není, prokáže-li povinná osoba, že majetek podléhající přihlášení nenabyla do vlastnictví.

Ustanovení předpokládá, že rozhodný den nebude fixní, když se stanoví, že za rozhodný den bude považován vždy 1. leden roku následujícího po roce 2015. To připadá v úvahu v případech, kdy povinná osoba se touto stane až po 1. lednu 2015. V takovém případě bude majetek přihlášen k 1. lednu 2014 spolu s nárůstem majetku od okamžiku, kdy se povinná osoba stala povinnou.

Současně je pokrýván majetek ve společném jmění manželů, tak i majetek v případě podílníků u právnických osob.

K § 4

Toto ustanovení vymezuje majetek, který je od přihlašovací povinnosti osvobozen. Důvodem pro navržení osvobození je snaha nezatěžovat povinné osoby, především osoby fyzické, povinností uvádět v přihlášení a přiznání majetek jako např. standardní vybavení

domácnosti a další stanovené věci a oceňovat je, což by bylo i z hlediska správy administrativně náročné, ale i v podstatě nekontrolovatelné.

K § 5

Tímto ustanovením se povinné osobě ukládá, aby po provedeném přihlášení majetku podávala pravidelně přiznání. Předpokládá se, že první přiznání by se podávalo za rok po rozhodném dni a pak vždy po dvou letech, přičemž by tak bylo nutné učinit vždy do 31. května podle stavu k 1. lednu roku, v němž se přiznání podává. Smyslem přiznání je zjištění majetkového přírůstku, ke kterému došlo od přiznání podaného k příslušnému rozhodnému dni, k okamžiku podání přihlášení a zjištění, zda tento majetek byl získán ze zdaněných prostředků, či jinou legální formou. V přiznání by měl být zahrnut též majetek, který již ke dni rozhodnému pro podání přiznání povinná osoba nevlastnila, ale nabyla jej v období od posledního podaného přiznání. To by mělo zabránit legalizaci majetku získaného nezákonným způsobem.

K § 6

V navrhovaném ustanovení je uveden postup oceňování majetku. Předpokládá, že majetek bude oceňován podle zákona o oceňování majetku (zákon č. 151/1997 Sb.), popřípadě dle cenových předpisů platných v době vydání věci v restituci. V případech kdy tomu tak není, je přesně vymezen způsob provedení ocenění. Navrhovaná úprava se jeví jako nejjednodušší jak pro povinnou osobu, tak i pro správce daně, jakož i z hlediska neporušení práv zaručených Listinou základních práv a svobod.

K § 7

Je stanoven postup správce daně při zjišťování majetkového přírůstku a to ve vztahu k prvotně podanému přihlášení majetku, tak následně ve srovnání s předchozím přiznáním majetku. Zjistí-li správce daně, že došlo k nárůstu majetku a nebylo prokázáno, že tento majetek byl získán ze zdaněných prostředků, vyměří daň z příjmů za zdaňovací období, ve kterém k přírůstu došlo, a pokud se to nepodaří, pak za zdaňovací období, ve kterém byl neprokázaný majetkový přírůstek zjištěn. Současně je navrhováno nepřihlížet ke změnám hodnoty majetku, které vznikly pouze v důsledku vývoje cen na trhu, změnám oceňovacích předpisů a změnám hodnoty podílu na obchodní společnosti nebo družstvu v důsledku nerozdělených zisků nebo ztráty. Jde tedy výhradně o případy, které nemají dopad na daň z příjmů.

K § 8

Za nesplnění přihlašovací povinnosti a povinnosti podat přiznání ve stanovené lhůtě nebo za uvedení nepravdivých nebo neúplných údajů se předpokládá uložení sankce v podobě pokuty, a to až do výše 1 mil. Kč. Výše pokuty se odvíjí od závažnosti, způsobu, doby trvání a následků protiprávního jednání.

K § 9

Tímto ustanovením se vymezuje, že za zdaněné prostředky lze považovat i hodnotu závazků vzniklých v souvislosti se získáním prostředků použitých pro pořízení majetku. Stanoví se doba, po jejímž uplynutí zaniká právo dodatečně stanovit daň, přičemž délka je stanovena tak, aby nebylo možné legalizovat příjmy či majetek, získané nezákonným způsobem. Správci daně se umožňuje prověřit správnost a úplnost údajů uváděných v přihlášení nebo přiznání majetku. Způsob provedení není blíže specifikován, neboť se

předpokládá postup dle daňového řádu. Ukládá se povinnost správci daně oznámit příslušnému útvaru Policie ČR a příslušnému státnímu zastupitelství skutečnosti, že majetek byl získán z nelegálních příjmů, či jinou trestnou činností.

Vzhledem k tomu, že předkládaná právní úprava je úpravou speciální k daňovému řádu jako obecné zákonné úpravě, předpokládá se, že se bude podle daňového řádu postupovat vždy, není-li předkládaným návrhem stanoven postup jiný.

K části druhé

K § 10

Body 1. až 4. navrhované novely zákona o daních z příjmů zajišťují možnost správce daně vyměřit na základě zákona o přiznání majetku daň z příjmu z neprokázaného majetkového přírůstku jak u osob fyzických, tak u osob právnických.

Příjem z neprokázaného majetkového přírůstku je samostatným základem daně, který se nijak nesnižuje. Daň se vyměří jednotnou sazbou a nezahrnuje se do poslední známé daňové povinnosti. Její výše je stanovena tak, aby došlo k zamezení využití nelegálně získaných finančních prostředků či majetku.

K části třetí

K § 11

Účinnost zákona se navrhuje k 1. lednu 2015

V Praze dne 17. června 2014

Předkladatelé:

Jiří Dolejš, v.r.
Miloslava Vostrá, v.r.
Josef Vondrášek, v.r.
Pené Číp, v.r.
Vojtěch Filip, v.r.
Pavel Kováčik, v.r.
Alexander Černý, v.r.